

The guidelines for developing of strategic management in digital era of colleges under institute of vocational education center region 2

Jittimaphorn Junla ^{1*}, Watcharapat Techawattanasiridamrong ² and Weeraphat Phattarakul ³

^{1, 2, 3} Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

* Corresponding author. E-mail: Aingjitti@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the current state of strategic management in the digital era of colleges, and 2) to propose guidelines for developing strategic management in the digital era for these colleges. The research methodology was divided into two stages. Stage 1 involved studying the current state of strategic management. The sample consisted of 152 individuals, including directors, deputy directors, heads of departments, and heads of sections. The sample group was selected using a purposive sampling method. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.96. Data were analyzed using mean and standard deviation. Stage 2 focused on developing the strategic management guidelines. The 9 key informants were selected through purposive sampling based on having at least 5 years of professional experience. These informants included; 1) academics 2) executives from the institute of vocational education; 3) executive from the vocational education promotion and development center; and 4) school administrators. The instruments used were semi-structured interviews, and data were analyzed through content analysis.

The research findings revealed that: 1) the overall state of strategic management in digital era of colleges under Institute of Vocational Education Center Region 2 was at a high level. The process with the highest mean was Strategy Monitoring and Evaluation, while Environmental Analysis had the lowest mean. 2) the guidelines for developing strategic management in the digital era for colleges under the Institute of Vocational Education Central Region 2 consisted of 20 items categorized into 4 processes: (1) Environmental Analysis (5 items), such as collecting continuous digital data in a centralized real-time database. (2) Strategy Formulation (6 items), such as using empirical data to design plans and directions based on factual databases. (3) Strategy Implementation (5 items), such as integrating all resource data for strategic decision-making, and (4) Strategy Monitoring and Evaluation (4 items), such as establishing real-time monitoring systems with multi-channel digital reporting and automated notifications; and performing in-depth statistical and database analysis to utilize evaluation results for continuous organizational development.

Keywords: Strategic Management, Digital Era.

แนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

จิตติมาพร จันทรลา ^{1*}, วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง ² และ วีรภัทร ภัทรกุล ³

^{1, 2, 3} มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

* Corresponding author. E-mail: Aingjitti@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และ 2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน และหัวหน้าแผนก สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 จำนวน 7 วิทยาลัย รวม 152 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ นักวิชาการ ผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษา ผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ 20 รายการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม มี 5 รายการ เช่น สถานศึกษาเก็บข้อมูลแบบดิจิทัลในระบบฐานข้อมูลกลางแบบต่อเนื่อง ด้านที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์ มี 6 รายการ เช่น สถานศึกษาใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ออกแบบแผนและออกแบบทิศทาง บนฐานข้อมูลจริง ด้านที่ 3 การปฏิบัติตามกลยุทธ์ มี 5 รายการ เช่น สถานศึกษาบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรทั้งหมด เข้าด้วยกันเพื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ และด้านที่ 4 การตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์ มี 4 รายการ เช่น สถานศึกษาสร้างระบบติดตามผลแบบเรียลไทม์ รายงานผ่านดิจิทัลด้วยช่องทางที่หลากหลายและแจ้งเตือนอัตโนมัติ วิเคราะห์ผลเชิงลึกด้วยสถิติและฐานข้อมูลและนำข้อมูลจากการตรวจสอบมาใช้พัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหารเชิงกลยุทธ์, ยุคดิจิทัล

© 2026 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและองค์กรอย่างรวดเร็ว การบริหารสถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ให้เท่าทันต่อความท้าทายใหม่ (กนกอร สมปราชญ์, 2564) โดยเฉพาะอาชีวศึกษาซึ่งเป็นกลไกหลัก ในการผลิตกำลังคนสมรรถนะสูงตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566)

อย่างไรก็ตาม การบริหารแบบเดิมไม่สามารถตอบโจทย์ความสำเร็จในยุคดิจิทัลได้ (จิตติมา วรณศรี, 2564) แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยวิเคราะห์และกำหนดทิศทางองค์กร (ศักดิ์พันธ์์ ต้นวิมลรัตน์, 2563, หน้า 32) แม้สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 จะมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน แต่ผลการประเมินตนเองยังสะท้อนถึง ความท้าทายสำคัญในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2, 2565)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาและนำข้อมูลที่ได้ มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 เพื่อให้การบริหารจัดการให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น และเกิดการพัฒนายั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 2

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานและหัวหน้าแผนก รวมทั้งสิ้น 244 คน จากวิทยาลัยสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 จำนวน 7 วิทยาลัย (รายงานข้อมูลสารสนเทศสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2, 2567)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานและหัวหน้าแผนก จำนวน 152 คน จากวิทยาลัยสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 2 จำนวน 7 วิทยาลัย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (พรพรณี สักิจวัฒนะ, 2566, หน้า 169-176) จากนั้นดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาละ 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 50 และหัวหน้างานและหัวหน้าแผนกกำหนดตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดวิทยาลัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน วัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ กรอบแนวคิดในการวิจัย แบบสอบถามมีทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด จำนวน 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา

- ตอนที่ 2 สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จำนวน 6 ข้อ 2) การกำหนดกลยุทธ์ จำนวน 9 ข้อ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ จำนวน 9 ข้อ และ 4) ด้านการติดตามความก้าวหน้าและประเมินความสำเร็จ จำนวน 6 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่ออธิบดีวิทยาลัย เพื่อให้ดำเนินการออกหนังสือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถาม ส่งแบบสอบถาม จำนวน 152 ฉบับ พร้อมนัดหมายวันและเวลาการรับคืน ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและแบบออนไลน์ หลังจากส่งแบบสอบถามไปในระหว่างวันที่ 20 เมษายน 2568 – 26 พฤษภาคม 2568 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 152 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 2 วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

1. ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2566, หน้า 176) จำนวน 9 คน ได้แก่

1.1 นักวิชาการ จำนวน 2 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป

1.2 ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป

1.3 ผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษา จำนวน 1 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ มีวุฒิการศึกษาด้านการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบริหารสถานศึกษา 5 ปีขึ้นไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

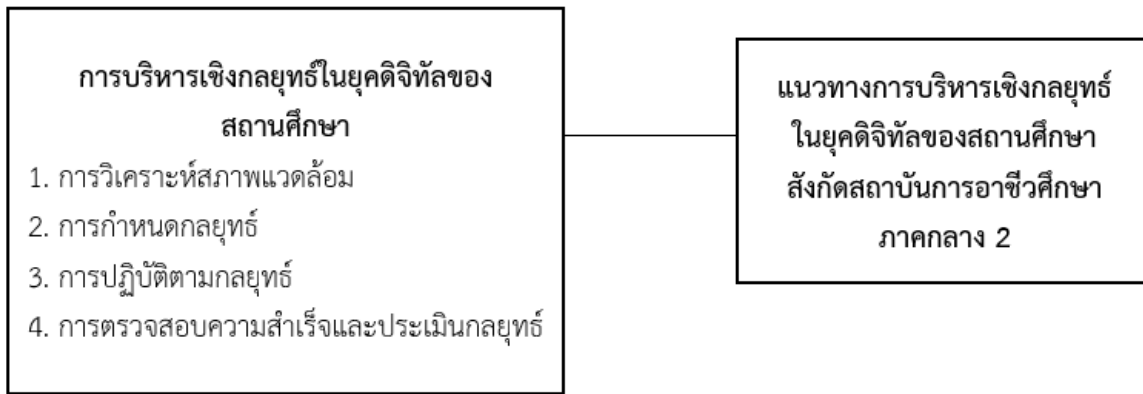
การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานงาน โดยการนัดหมายวัน เวลาสถานที่ที่ที่แน่นอนกับผู้ให้สัมภาษณ์ และออกไปสัมภาษณ์ ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่กำหนดไว้จำนวน 9 คน พร้อมขออนุญาตทำการบันทึกเสียงระหว่างการจดบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยนำร่างรายงานแบบสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ทั้งหมดในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์ เพื่อแยกแยะแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหาการสัมภาษณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสังเคราะห์ตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ตำรา เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร เชิงกลยุทธ์ จากนักวิชาการและนักวิจัย ได้แก่ พิมพ์พร จารุจิตร (2559) วิรัช สงวนวงศ์วาน (2560) พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต (2561) เกียรติชัย กาฬสินธุ์ (2563) สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2564) พรณอร วันทอง (2565) วาทิต อินทุลักษณ์ (2565) วีเลนและฮังเกอร์ (Wheelen and Hunger, 2004) ทอมป์สัน สตรีกแลนด์ และแกมเบิล (Thompson, Strickland & Gamble, 2007) เดวิด (Fred R David, 2005) วีเลนและฮังเกอร์ และคณะ (L.Wheelen Thomas, J. Hunger David, & others) วีเลนและคณะ (Wheelen & others, 2018) โรบินสันและเพิร์ซ (Robinson & Pearce, 2012) ร็อบบินส์ และคูลเตอร์ (Robbins & Coulter, 2012) ทอมป์สัน และคณะ (Thomson & others, 2014) เกรกอรี และคณะ (Gregory & others, 2016) ทอมป์สัน และคณะ (Thomson & others, 2021) เดสและคณะ (Dess & others, 2021) เดวิด และคณะ (David & others, 2023) แสดงดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 53.30 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างาน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 มีวุฒิทางการศึกษา ระดับปริญญาโท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปีขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60

1.2 สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 โดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	3.99	0.63	มาก
2. การกำหนดกลยุทธ์	4.08	0.54	มาก
3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์	4.27	0.46	มาก
4. การตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์	4.28	0.52	มาก
เฉลี่ยรวม	4.15	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อ การบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.53) และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.46) การกำหนดกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.54) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ผลการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์โครงสร้างจัดการศึกษาที่เป็นระบบชัดเจน และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อวิเคราะห์

โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับคณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา

1.2 การกำหนดกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาแผนระยะยาวของสถานศึกษาให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การปฏิบัติตามกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามกลยุทธ์อย่างชัดเจน และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ ของสถานศึกษา

1.4 การตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินผลกลยุทธ์ของสถานศึกษา และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดตามและตรวจสอบผล การดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ในปฏิทิน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคน มาวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์ เพื่อแยกแยะแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหาของการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้แนวทางการพัฒนาการบริหาร เชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สรุปไว้ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

สรุปเป็นแนวทางได้ 5 แนวทาง ได้แก่ 1) สถานศึกษาเก็บข้อมูลแบบดิจิทัลในระบบฐานข้อมูลกลางแบบต่อเนื่อง (Real-time) 2) สถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลแบบเรียลไทม์ มุ่งเน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และการตัดสินใจบนฐานข้อมูล 3) สถานศึกษาส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมบนพื้นที่เสมือน สร้างความร่วมมือ ยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของทีม และใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงการทำงานระหว่างทีม 4) สถานศึกษาขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่คุณภาพการศึกษา และ 5) สถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรมในสถานศึกษา

2.2 การกำหนดกลยุทธ์

สรุปเป็นแนวทางได้ 6 แนวทาง ได้แก่ 1) สถานศึกษาใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ออกแบบแผนและออกแบบทิศทางบนฐานข้อมูลจริง 2) สถานศึกษาสังเคราะห์ข้อมูลสู่สารสนเทศเชิงกลยุทธ์ 3) สถานศึกษาสร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมผ่านความโปร่งใสของข้อมูลแบบบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล 4) สถานศึกษาใช้ซอฟต์แวร์บริหารจัดการแผน 5) สถานศึกษาใช้ระบบติดตามผลและปรับตัวแบบเรียลไทม์ และ 6) สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีเพื่อมองอนาคตและปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์

2.3 การปฏิบัติตามกลยุทธ์

สรุปเป็นแนวทางได้ 5 แนวทาง ได้แก่ 1) สถานศึกษาบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรทั้งหมดเข้าด้วยกันเพื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ 2) สถานศึกษาใช้ข้อมูลเป็นฐานในการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ปฏิบัติได้จริง 3) สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีจับคู่คนให้ตรงกับงานตามแผนกลยุทธ์ 4) สถานศึกษาสร้างความโปร่งใสและตรวจสอบประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาและติดตามผลแบบเรียลไทม์ และ 5) สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการระดมความคิด สร้างพื้นที่ส่วนร่วมแบบไร้พรมแดนที่เปิดกว้างให้ทุกคนมีส่วนร่วม และสร้างวัฒนธรรมความเป็นเจ้าของร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.4 การตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์

สรุปเป็นแนวทางได้ 4 แนวทาง ได้แก่ 1) สถานศึกษาสร้างระบบติดตามผลแบบเรียลไทม์ รายงานผ่านดิจิทัลด้วยช่องทางที่หลากหลาย และแจ้งเตือนอัตโนมัติ 2) สถานศึกษาบูรณาการพื้นที่ทำงานและการสื่อสาร สร้างความเชื่อมโยงระหว่างทีมงานเพื่อให้ข้อมูลสอดคล้องกัน 3) สถานศึกษาวิเคราะห์ผลเชิงลึกด้วยสถิติและฐานข้อมูล และ 4) สถานศึกษา นำข้อมูลจากการตรวจสอบมาใช้พัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

จากการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์โครงสร้างจัดการศึกษาที่เป็นระบบชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมให้มีความเป็นดิจิทัล การที่ด้านการวิเคราะห์โครงสร้างจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงถึงความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีมาจัดระเบียบข้อมูลภายในองค์กร ทำให้ผู้บริหารมองเห็นสายการบังคับบัญชา และ ขอบข่ายหน้าที่ได้อย่างชัดเจนผ่านระบบดิจิทัล การมีโครงสร้างที่ชัดเจนและตรวจสอบได้ ในระบบดิจิทัลช่วยให้การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ของสถานศึกษามีความแม่นยำ ลดความคลาดเคลื่อนจากระบบเอกสารแบบเดิม สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ ที่ต้องเริ่มจากการสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล เพื่อเป็นฐานในการวางแผนกลยุทธ์ขั้นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พบว่า การใช้เทคโนโลยีช่วยสังเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์ศักยภาพภายในเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางสถานศึกษาอาชีวศึกษา ระบบดิจิทัลทำให้โครงสร้างการจัดการศึกษามีความยืดหยุ่นและชัดเจน ช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินโครงการที่ไม่ตอบโจทย์วิสัยทัศน์ และทำให้กระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมีความน่าเชื่อถือสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chad Kim & Jung Hwa Lee (2021) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลกระทบของระบบการตัดสินใจบนฐานข้อมูลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่าการใช้ระบบข้อมูลเรียลไทม์ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างไร พบว่า ระบบการวิเคราะห์โครงสร้างองค์กร ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลช่วยให้ผู้บริหารระบุโอกาสและอุปสรรคได้อย่างรวดเร็ว ระบบที่โปร่งใสและเป็นระบบชัดเจน ช่วยลดความขัดแย้งในการจัดสรรงาน และทรัพยากร ส่งผลให้คุณภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในขั้นต้นมีความเข้มแข็ง

2. การกำหนดกลยุทธ์

จากการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 การกำหนดกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สถานศึกษาอาชีวศึกษาในปัจจุบันไม่ได้กำหนดกลยุทธ์ จากเพียงความต้องการภายในเท่านั้น แต่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอก ทั้งในด้านนโยบายการเมือง ภาวะเศรษฐกิจ กระแสสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นทิศทางองค์กร การที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดแสดงถึงความตระหนักของผู้บริหารในการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์มาช่วยลดความเสี่ยง และสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน การใช้ดิจิทัลในการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกช่วยให้สถานศึกษาสามารถผลิตกำลังคนได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับนโยบายกำลังคน ของประเทศ สอดคล้องกับแนวคิดการบริหาร เชิงกลยุทธ์สมัยใหม่ที่ต้องมีความยืดหยุ่นและรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2562) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พบว่า การตัดสินใจบนฐานข้อมูลเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ในการกำหนดทิศทางสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีช่วยสังเคราะห์ข้อมูลจากปัจจัยภายนอก เช่น แนวโน้มอุตสาหกรรมและข้อมูลตลาดแรงงาน ทำให้แผนยุทธศาสตร์มีความสมจริง ปฏิบัติได้จริง และช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้ทัน ต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตยา บุญลือ และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนา

กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาอาชีวศึกษา พบว่า การนำข้อมูลเรียลไทม์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกมาใช้ในขั้นตอนการกำหนดทิศทาง ช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับ แผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและบริบททางเศรษฐกิจ สังคม ส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความทันสมัยและตอบโจทย์วิสัยทัศน์ขององค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mark Anderson & Jessica Wong (2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้การวิเคราะห์เชิงทำนายเพื่อการวางแผนสถานการณ์ ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูงในการมองอนาคตและเตรียมแผนรับมือความเสี่ยง พบว่า การใช้ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงทำนายช่วยให้ผู้นำสถานศึกษาสามารถมองเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเทคโนโลยีล่วงหน้า ทำให้การกำหนดทิศทางสถานศึกษาไม่ได้เป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแต่เป็นการเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ในอนาคต ส่งผลให้การพัฒนากิจการเชิงกลยุทธ์มีความยั่งยืน

3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์

จากการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 การปฏิบัติตามกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามกลยุทธ์อย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ การมีปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจนช่วยลดความซ้ำซ้อนของงานและสร้างความต่อเนื่องในการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษมศานต์ ปันศิริ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่สามารถติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ พบว่า การจัดทำระบบแผนปฏิบัติงานในรูปแบบดิจิทัลที่เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดช่วยให้สถานศึกษาดำเนินการตามกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่บุคลากรเห็นปฏิทินงานและกำหนดการส่งมอบงานบนระบบออนไลน์ช่วยลดภาระการรายงานเชิงเอกสาร และทำให้ผู้บริหารสามารถกำกับติดตามงานได้ทันที ส่งผลให้การปฏิบัติตามกลยุทธ์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Andrew Davies (2020) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ในระบบการศึกษา ผ่านแพลตฟอร์มความร่วมมือดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจผลกระทบของการใช้ซอฟต์แวร์ความร่วมมือในการออกแบบและปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน พบว่า การใช้เทคโนโลยีระบบขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินงานผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ช่วยให้ผู้ใช้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูลที่โปร่งใส ลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงและช่วยสร้างภาพอนาคตร่วมกัน ทำให้การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของปฏิทินปฏิบัติงานได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ James Miller (2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของระบบตรวจสอบข้อมูลแบบเรียลไทม์ต่อความสำเร็จเชิงยุทธศาสตร์ ในสถาบันการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติและการติดตามผลแบบดิจิทัลในการเพิ่มอัตราความสำเร็จของเป้าหมาย องค์กรพบว่า สถาบันที่มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและเชื่อมโยงกับระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติ เมื่อถึงกำหนดหรือล่าช้า มีอัตราการบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์สูงกว่าสถาบันทั่วไป เนื่องจากเทคโนโลยีช่วยให้ทีมงานสามารถบริหารจัดการเวลาและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันสถานการณ์

4. การตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์

จากการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 การตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลกลยุทธ์ ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการประเมินที่มีมาตรฐานและเป็นทางการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือบริหารจัดการการที่ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงถึงความสำเร็จในการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อคัดเลือกและมอบหมายบุคลากรที่มีสมรรถนะตรงกับงาน การใช้เทคโนโลยีในขั้นตอนนี้ช่วยเรื่องความรวดเร็วในการจัดทำคำสั่งหรือประกาศ และสร้างฐานข้อมูลกรรมการที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จากหลากหลายงาน ช่วยให้การตรวจสอบความสำเร็จมีความโปร่งใส เที่ยงตรง และตรวจสอบได้ สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐดิจิทัลที่เน้นความธรรมาภิบาล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ สิทธิชัย (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกล

ยุคในยุคดิจิทัลของสถาบันการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหาร เชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทการอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาดำเนินการด้านการติดตาม และประเมินผลได้โดดเด่นที่สุด เนื่องจากมีการใช้ระบบรายงานผลออนไลน์ที่ชัดเจน การแต่งตั้งคณะกรรมการผ่านระบบดิจิทัลช่วยให้การประสานงานระหว่างผู้ประเมินและผู้รับการประเมินเป็นไปอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดความตระหนักในการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Robert Walker & Susan Smith (2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติตามกลยุทธ์ในสถาบันการศึกษาด้วยระบบจัดการทรัพยากรมนุษย์อัจฉริยะ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการใช้เทคโนโลยี AI และฐานข้อมูลในการจับคู่ทักษะบุคลากรกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ พบว่า การใช้เทคโนโลยีช่วยระบุทักษะ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลกลยุทธ์ช่วยเพิ่มความแม่นยำในการระบุปัญหา การปฏิบัติงานได้ทันที ระบบการจัดการที่เป็นดิจิทัลช่วยให้การทำงานของคณะกรรมการมีความคล่องตัวและนำไปสู่ การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่มีความแม่นยำสูงกว่าการใช้ระบบเดิม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sarah Higgins (2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูงในการตรวจสอบและรายงานกลยุทธ์ทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ สำนวจการใช้เทคโนโลยีและสถิติขั้นสูงในการรายงานผลกลยุทธ์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล ในการบริหารจัดการคณะกรรมการและกระบวนการประเมิน ช่วยให้ข้อมูลมีความสอดคล้องกันทั้งองค์กร การมีโครงสร้างคณะกรรมการที่ชัดเจนในระบบดิจิทัลช่วยเพิ่มการยอมรับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทำให้ข้อมูลถูกนำไปใช้เป็นฐาน ในการวางแผนกลยุทธ์รอบถัดไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัย วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ผลการศึกษาแนวทางทั้ง 4 ด้าน สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

มีแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 คือ สถานศึกษาเก็บข้อมูลแบบดิจิทัลในระบบฐานข้อมูลกลางแบบต่อเนื่อง (Real-time) วิเคราะห์ข้อมูลแบบเรียลไทม์ มุ่งเน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และ การตัดสินใจบนฐานข้อมูล ส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมบนพื้นที่เสมือน สร้างความร่วมมือยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของทีม และใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงการทำงานระหว่างทีมขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่คุณภาพการศึกษา และสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรมในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มุ่งเน้น การเก็บข้อมูลแบบ Real-time และการตัดสินใจบนฐานข้อมูลสะท้อนถึงการปรับตัวของสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ การใช้ระบบฐานข้อมูลกลางไม่เพียงแต่ช่วยเรื่องความโปร่งใสแต่ยังลดช่องว่างของข้อมูลระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการ สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมบนพื้นที่เสมือนที่ทำลายข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ส่งผลให้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) มีความแม่นยำและทันต่อเหตุการณ์ การสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรมที่เชื่อมโยงเทคโนโลยี เข้ากับการทำงานของทีม ช่วยยกระดับศักยภาพของบุคลากรให้สามารถขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรพงษ์ บุญรอด (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นองค์กรอัจฉริยะของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นองค์กรอัจฉริยะในยุคดิจิทัล พบว่า การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา โดยสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะมีการใช้ระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ซึ่งช่วยให้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมีความแม่นยำสูง ส่งผลต่อความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากร ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตยา บุญลือ และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาอาชีวศึกษา พบว่า การสร้างพื้นที่เสมือนเพื่อการระดมความคิดเห็นและการทำงานร่วมกันของทีมงาน ช่วยสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของและความร่วมมือระหว่างแผนก การนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจากข้อมูลเรียลไทม์มาใช้ช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้ทัน ต่อตลาดแรงงาน และสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการสร้างสรรค์นวัตกรรมในการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chad Kim & Jung Hwa Lee (2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของระบบการตัดสินใจบนฐานข้อมูลต่อประสิทธิภาพ ของสถานศึกษาในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่าการใช้ระบบข้อมูลเรียลไทม์ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน พบว่า ระบบการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเรียลไทม์ช่วยให้ผู้บริหารระบุโอกาส

และอุปสรรคได้อย่างรวดเร็ว ระบบที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ผ่าน Dashboard ช่วยลดความขัดแย้งในองค์กร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ ส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์

มีแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 คือ สถานศึกษาใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ออกแบบแผนและออกแบบทิศทางบนฐานข้อมูลจริง สังเคราะห์ข้อมูลสู่สารสนเทศ เชิงกลยุทธ์ สร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมผ่านความโปร่งใสของข้อมูลแบบบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ใช้ซอฟต์แวร์บริหารจัดการแผน ใช้ระบบติดตามผลและปรับตัวแบบเรียลไทม์ และใช้เทคโนโลยีเพื่อมองอนาคตและปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ ทั้งนี้เนื่องจาก แนวทางการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และการสังเคราะห์สู่สารสนเทศเชิงกลยุทธ์ สะท้อนให้เห็นถึงการก้าวข้ามการบริหารแบบพึ่งพาประสบการณ์ส่วนบุคคลไปสู่การบริหารที่เน้นความแม่นยำทางวิทยาศาสตร์ข้อมูลการใช้ซอฟต์แวร์บริหารจัดการแผนและระบบติดตามผลแบบ Real-time ช่วยให้สถานศึกษามีความคล่องตัวเชิงกลยุทธ์ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในยุคที่มีความผันผวนสูง นอกจากนี้การสร้างการยอมรับผ่านความโปร่งใสของข้อมูลยังเป็นกลไกสำคัญ ในการสร้างวัฒนธรรมความไว้วางใจภายในองค์กร เมื่อบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลและเห็นภาพทิศทางเดียวกันผ่านเทคโนโลยีแบบบูรณาการจะส่งผลให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติมีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรุศักดิ์ ปาเย (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พบว่า การตัดสินใจ บนฐานข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีช่วยสังเคราะห์ข้อมูลตลาดแรงงาน และศักยภาพภายในจะทำให้แผนยุทธศาสตร์ปฏิบัติได้จริงและลดความเสี่ยงในการดำเนินโครงการที่ซ้ำซ้อนหรือไม่ตอบโจทย์วิสัยทัศน์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รังสรรค์ วิบูลย์อรอด (2565) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหาร ที่บูรณาการเทคโนโลยีในการกำกับติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ พบว่า การใช้ระบบติดตามผลแบบดิจิทัลช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวได้ทัน เมื่อข้อมูลแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมไม่บรรลุ KPI ผู้บริหารสามารถระดมความคิดผ่านพื้นที่เสมือนเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันทีส่งผลให้แผนระยะยาวมีความยืดหยุ่นและมีประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Andrew Davies (2020) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ในระบบการศึกษาผ่านแพลตฟอร์มความร่วมมือดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจผลกระทบของการใช้ซอฟต์แวร์ความร่วมมือในการออกแบบวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน พบว่า การใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูลที่โปร่งใส ทำให้เกิดการยอมรับในกลยุทธ์ ที่กำหนดขึ้น ระบบนี้ช่วยสร้างภาพอนาคตร่วมกันและลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร

3. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์

มีแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 คือ สถานศึกษาบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ใช้ข้อมูลเป็นฐาน ในการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ปฏิบัติได้จริง ใช้เทคโนโลยีจับคู่คนให้ตรงกับงานตามแผนกลยุทธ์ สร้างความโปร่งใสและตรวจสอบประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาและติดตามผลแบบเรียลไทม์ ใช้เทคโนโลยี ในการระดมความคิด สร้างพื้นที่ส่วนร่วมแบบไร้พรมแดนที่เปิดกว้างให้ทุกคนมีส่วนร่วม และสร้างวัฒนธรรมความเป็นเจ้าของร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เนื่องจาก แนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์โดยการบูรณาการข้อมูลทรัพยากรสะท้อนถึงการเปลี่ยนผ่านจากการบริหารจัดการแบบแยกส่วนไปสู่การบริหารแบบองค์รวม การใช้เทคโนโลยีเพื่อจับคู่คนให้ตรงกับงาน ผ่านฐานข้อมูลสมรรถนะดิจิทัลช่วยให้การขับเคลื่อนกลยุทธ์มีประสิทธิภาพสูงสุดเนื่องจากวางอยู่บนพื้นฐานของศักยภาพบุคลากรที่แท้จริง นอกจากนี้ การสร้างพื้นที่ส่วนร่วมแบบไร้พรมแดนและการใช้เทคโนโลยีระดมความคิดเป็นปัจจัยสำคัญ ในการสร้างวัฒนธรรมความเป็นเจ้าของซึ่งเป็นกลไกทางจิตวิทยาที่ช่วยลดแรงต้าน ในการเปลี่ยนแปลง เมื่อบุคลากรทุกระดับรู้สึกมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางจะส่งผลให้การปฏิบัติตามแผนมีความต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานิตย์ อาชวานันทกุล (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา

อาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ากับแผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา พบว่า การเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากร (คน งบประมาณ อุปกรณ์) เข้าเป็นฐานข้อมูลเดียว ช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถวิเคราะห์และจัดสรรทรัพยากรได้ตรงตามความสำคัญของแผนกลยุทธ์ ลดความสูญเสีย และ เพิ่มความโปร่งใสในการตรวจสอบผลการดำเนินงานแบบเรียลไทม์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ อนุกุลประเสริฐ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสร้างการมีส่วนร่วมและความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกันในองค์กร พบว่า การใช้พื้นที่เสมือนในการระดมสมองและตัดสินใจร่วมกันช่วยให้บุคลากรทุกระดับเข้าถึงข้อมูลนโยบายได้อย่างเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมความเป็นเจ้าของร่วมกันและทำให้แผนกลยุทธ์ถูกนำไปปฏิบัติได้ อย่างเป็นรูปธรรมและรวดเร็วขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Robert Walker & Susan Smith (2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติตามกลยุทธ์ในสถาบันการศึกษาด้วยระบบจัดการทรัพยากรมนุษย์อัจฉริยะ มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการใช้เทคโนโลยี AI และฐานข้อมูลในการจับคู่ทักษะบุคลากรกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ พบว่า การใช้เทคโนโลยีช่วยระบุทักษะและจัดวางบุคลากรตามแผนกลยุทธ์ช่วยเพิ่มโอกาสความสำเร็จของโครงการได้ นอกจากนี้ ระบบการติดตามผลแบบเรียลไทม์ยังช่วยให้ระบุปัญหาในการปฏิบัติงานได้ทันที นำไปสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่มีความแม่นยำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Linda Chen (2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสื่อสารเชิงกลยุทธ์และความร่วมมือแบบดิจิทัล การสร้างความผูกพันในสถาบันการศึกษาสมัยใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของแพลตฟอร์มระดมความคิดเห็นดิจิทัล ต่อการบรรลุพันธกิจขององค์กร พบว่า พื้นที่ส่วนร่วมแบบไร้พรมแดนผ่านช่องทางดิจิทัล ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้ามสายงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ที่ซับซ้อน ทำให้วิสัยทัศน์ของสถาบันไม่ได้เป็นเพียงประกาศจาก เบื้องบนแต่เป็นเป้าหมายที่เกิดจากความคิดเห็นร่วมกันของทุกภาคส่วน

4. ด้านการตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์

มีแนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 คือ สถานศึกษาสร้างระบบติดตามผลแบบเรียลไทม์ รายงานผ่านดิจิทัลด้วยช่องทางที่หลากหลาย และแจ้งเตือนอัตโนมัติ บูรณาการพื้นที่ทำงานและการสื่อสาร สร้างความเชื่อมโยงระหว่างทีมงานเพื่อให้ข้อมูลสอดคล้องกัน วิเคราะห์ผลเชิงลึก ด้วยสถิติและฐานข้อมูล นำข้อมูลจากการตรวจสอบมาใช้พัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก แนวทาง การตรวจสอบความสำเร็จโดยการสร้าง ระบบติดตามผลแบบเรียลไทม์และการแจ้งเตือนอัตโนมัติถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ จากการประเมินผลแบบดั้งเดิมที่ทำเมื่อสิ้นสุดโครงการมาสู่การกำกับดูแลเชิงรุก เทคโนโลยีนี้ช่วยให้ผู้บริหารสามารถระบุสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าของโครงการที่อาจไม่บรรลุเป้าหมาย ทำให้การปรับเปลี่ยนทิศทางเป็นไปอย่างฉับไว นอกจากนี้ การวิเคราะห์ผลเชิงลึกด้วยสถิติและฐานข้อมูลยังช่วยเปลี่ยนข้อมูลดิบให้เป็นสารสนเทศเพื่อการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรที่เน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การบูรณาการพื้นที่ทำงานร่วมกันยังช่วยลดช่องว่างการสื่อสาร ทำให้ข้อมูลมีความสอดคล้องกันทั้งสถานศึกษา ส่งผลให้การรายงานผลมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษมศานต์ ปันศิริ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่สามารถติดตามผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัดได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ พบว่า การใช้ระบบติดตามผลดิจิทัลช่วยให้สถานศึกษาเห็นความก้าวหน้าของโครงการแบบเรียลไทม์ลดภาระการรายงานด้วยเอกสารและทำให้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน ส่งผลให้การประเมินความสำเร็จของกลยุทธ์มีความเที่ยงตรง ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงแผนงานได้ทันที สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐพล ผันผ่อน (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงกลยุทธ์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐานเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการนำข้อมูลสถิติและฐานข้อมูลมาใช้ ในการวิเคราะห์และประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์สถานศึกษา พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกด้วยสถิติช่วยให้สถานศึกษาสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้าและผลผลิตได้อย่างชัดเจน การแสดงผลผ่าน Dashboard ที่หลากหลายช่องทางช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจสถานะความสำเร็จของสถานศึกษาได้ง่ายขึ้นและนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ James Miller (2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของระบบตรวจสอบข้อมูล แบบเรียลไทม์ต่อความสำเร็จเชิงยุทธศาสตร์ในสถาบันการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติ และการติดตามผลแบบดิจิทัลในการเพิ่มอัตรา

ความสำเร็จของเป้าหมายองค์กร พบว่า สถาบันที่ใช้ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติ เมื่อโครงการล่าช้าหรือ KPI ต่ำกว่าเกณฑ์มีอัตราการบรรลุเป้าหมายสูงกว่าสถาบันทั่วไป เนื่องจากทีมงานสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างทีมช่วยให้เกิดความร่วมมือสอดคล้องกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sarah Higgins (2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูงในการตรวจสอบและรายงานกลยุทธ์ทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการใช้เทคโนโลยีและสถิติขั้นสูงในการรายงานผลกลยุทธ์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า การรายงานผลผ่านช่องทางดิจิทัลที่หลากหลาย และการใช้ภาพอินโฟกราฟิกจากฐานข้อมูล ช่วยเพิ่มความโปร่งใสและการยอมรับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ระบบการสื่อสารที่บูรณาการไว้ในพื้นที่ทำงานเดียวกันช่วยให้ข้อมูลไม่มีความขัดแย้งและถูกนำไปใช้เป็นฐาน ในการวางแผนกลยุทธ์รอบถัดไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ 20 รายการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม มี 5 รายการ เช่น สถานศึกษาเก็บข้อมูลแบบดิจิทัลในระบบฐานข้อมูลกลางแบบต่อเนื่อง ด้านที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์ มี 6 รายการ เช่น สถานศึกษาใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ออกแบบแผนและออกแบบทิศทาง บนฐานข้อมูลจริง ด้านที่ 3 การปฏิบัติตามกลยุทธ์ มี 5 รายการ เช่น สถานศึกษาบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรทั้งหมด เข้าด้วยกันเพื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ และด้านที่ 4 การตรวจสอบความสำเร็จและประเมินกลยุทธ์ มี 4 รายการ เช่น สถานศึกษาสร้างระบบติดตามผลแบบเรียลไทม์ รายงานผ่านดิจิทัลด้วยช่องทางที่หลากหลายและแจ้งเตือนอัตโนมัติ วิเคราะห์ผลเชิงลึกด้วยสถิติและฐานข้อมูลและนำข้อมูลจากการตรวจสอบมาใช้พัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

แนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 เกิดจากสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะไปยัง สถาบันการอาชีวศึกษา สถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาได้ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาควรยกระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์จากระดับมากไปสู่ระดับมากที่สุด โดยเน้นการพัฒนานวัตกรรมการบริหารเชิงกลยุทธ์บูรณาการข้อมูลและระบบสารสนเทศเชิงกลยุทธ์พัฒนาทักษะเชิงวิเคราะห์ของผู้บริหารและบุคลากร การสร้างมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินผลแบบยืดหยุ่น รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือและความเป็นเจ้าของงาน ด้วยดิจิทัล

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยการใช้ต่ำสุด คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดตั้งพื้นที่ทำงานเสมือน (Virtual Workspace) บนแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น Microsoft Teams Google Workspace เพื่อใช้ในการทำงานร่วมกัน (Co-creation) และจัดเก็บข้อมูลการวิเคราะห์พื้นที่เสมือนนี้จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการระดมสมอง การแชร์เอกสาร และการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ร่วมกันโดยไม่จำกัดสถานที่หรือเวลา ซึ่งเป็นการสนับสนุนการทำงานแบบร่วมมือที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ซับซ้อน

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับคณะครูและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาหรือใช้เครื่องมือดิจิทัล ในการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกอย่างเป็นระบบ โดยใช้เกณฑ์ เช่น อำนาจและความสนใจ ในการจัดกลุ่มและกำหนดวิธีการ

สื่อสารเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมผู้บริหารอย่างเป็นระบบ การทำเช่นนี้จะช่วยให้สามารถระบุได้ว่าองค์กรหรือบุคคลภายนอกใดที่มีอิทธิพลต่อโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษามากที่สุด และควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใดในการสื่อสารและสร้างความร่วมมือกับกลุ่มคนเหล่านั้น

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า ประเด็นแนวทางที่ผู้ให้ข้อมูลหลักให้การสัมภาษณ์ตรงกันมากที่สุด คือ การระดมความคิดและสร้างความร่วมมือผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาควรกำหนดนโยบายและมาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์เฉพาะสำหรับแพลตฟอร์มที่ใช้ในการระดมความคิดเห็นและจัดเก็บข้อมูลเชิงกลยุทธ์ที่มีความสำคัญ การทำให้มั่นใจว่าข้อมูลความคิดเห็น กลยุทธ์ และข้อมูลเชิงลึกที่ละเอียดอ่อนได้รับการป้องกันจากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนร่วมทุกคนรวมถึงภาคอุตสาหกรรมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างเปิดเผย

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับคณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราชญ์. (2564). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 12(34), 51.
- เกษมศานต์ ปันศิริ. (2563). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- เกียรติชัย กาฬสินธุ์. (2563). การจัดการเชิงกลยุทธ์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จิตติมา วรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. พิษณุโลก. รัตนสุวรรณการพิมพ์..
- ณัฐพล ผันผ่อน. (2565). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงกลยุทธ์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐานเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารวิชาการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้*, 2(1), 15-30.
- ทรงวุฒิ สิทธิชัย. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลของสถาบันการอาชีวศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ธีรพงษ์ บุญรอด. (2564). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นองค์กรอัจฉริยะของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ).
- นิตยา บุญลือ, และคณะ. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของอาชีวศึกษา. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาสัมพันธ์*, 5(2), 112-125.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต. (2561). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ Strategic Management*. ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- พรรณอร วันทอง. (2565). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ภาครัฐ*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2566). *วิธีการวิจัยทางการศึกษา Research Methods In Education (พิมพ์ครั้งที่ 13)*. กรุงเทพฯ: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- พิมพ์พร จารุจิตร. (2559). *ภาวะผู้นำกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- มานิตย์ อาชวานันทกุล. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา อาชีวศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- รังสรรค์ วิบูลย์อรอด. (2565). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อยกระดับประสิทธิภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐาน. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 10(3), 45-58.
- วาทีต อินทุลักษณ์. (2565). *การจัดการเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ*. ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2560). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. ท็อป.
- ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์. (2563). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษา*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2562). การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม*, 13(1), 12-25.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *แผนยุทธศาสตร์ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 พ.ศ. 2565 - 2569*. ลพบุรี. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *รายงานข้อมูลสารสนเทศประจำปีงบประมาณ 2567*. ลพบุรี. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2564). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 15)*. อมรินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). *นโยบายพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567*. สืบค้น 6 ธันวาคม 2567. แหล่งที่มา <https://www.vec.go.th/ข่าว/ภารกิจสอศ/รายละเอียดภารกิจสอศ/tabid/6368/ArticleId/41687/language/th-TH/41687.aspx>
- อภิชาติ อนุกุลประเสริฐ. (2566). การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานแบบส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา*, 6(1), 89-104.
- Anderson, M., & Wong, J. (2023). Leveraging Predictive Analytics for Scenario Planning in Higher Education Institutions. *Journal of Educational Technology & Society*, 26(2), 112-127.
- Chen, L. (2021). Strategic Communication and Digital Collaboration: Building Engagement in Modern Educational Institutions. *Journal of Educational Leadership and Management*, 15(2), 45-62.
- Davies, A., et al. (2020). Strategic Planning in Educational Systems through Digital Collaborative Platforms. *International Journal of Strategic Management in Education*, 18(4), 201-215.
- David, F. R., David, F. R., & David, M. E. (2023). *Strategic management: A competitive advantage approach, concepts and cases (17th ed.)*. Pearson.
- Dess G. Gregory and others. (2016). *8th ed. Strategic Management text and cases*. New York. McGraw-Hill Education, 2016), 2-3.
- Fred, R. D. (2005). *Strategic management: Concepts and cases (10th ed.)*. Prentice-Hall.
- Gregory G. Dess and others. (2021). *10th ed. Strategic management text & case*. New York. McGraw-Hill, 5-13.
- Higgins, S. M. (2022). Advanced Data Analytics in Educational Strategy Monitoring and Reporting. *Journal of Educational Policy and Management*, 14(3), 210 - 228.
- Kim, C., & Lee, J. H. (2021). The Impact of Data-Driven Decision Making Systems on School Performance in the Digital Economy. *International Journal of Educational Management*, 35(4), 842-856
- Miller, J., et al. (2021). The Impact of Real-time Data Monitoring Systems on Strategic Success in Educational Institutions. *International Journal of Educational Technology and Leadership*, 27(2), 45-63.
- Robbins, S. P., & Coulter, M. (2012). *Management (11th ed.)*. Pearson.
- Robinson, R. B., & Pearce, J. A. (2012). *Strategic management: Formulation, implementation, and control (12th ed.)*. McGraw-Hill.
- Thompson, A. A., Strickland, A. J., & Gamble, J. E. (2007). *Crafting and executing strategy: The quest for competitive advantage: Concepts and cases (15th ed.)*. McGraw-Hill.
- Thompson, A. A., Peteraf, M. A., Gamble, J. E., & Strickland, A. J. (2014). *Crafting and executing strategy: The quest for competitive advantage: Concepts and cases (19th ed.)*. McGraw-Hill.
- Thompson, A. A., Gamble, J. E., Peteraf, M. A., & Strickland, A. J. (2021). *Crafting and executing strategy: The quest for competitive advantage: Concepts and cases (23rd ed.)*. McGraw Hill.

- Walker, R., & Smith, S. (2022). Optimizing Strategic Implementation in Educational Institutions with Intelligent HR Management Systems. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 19(3), 120-138.
- Wheelen, T. L., & Hunger, J. D. (2004). *Strategic management and business policy (9th ed.)*. Prentice-Hall.
- Wheelen, T. L., & Hunger, J. D. (2018). *Strategic management and business policy: Globalization, innovation, and sustainability (15th ed.)*. Pearson.